

Medicina social

La lluita anticancerosa a Catalunya

pel

PROF. LLUIS G. GUILERA

Director del Servei del Càncer de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau

TEMPS ha que venia seguint amb un gran interès, com a metge i com a ciutadà català, ço que transcendia al públic de la feina portada a cap pel Departament de Sanitat del Govern de Catalunya i enyorava veure públicament fixat un pla d'organització dels Serveis que li corresponen. Les declaracions del Conseller de Sanitat aparegudes en el "Full Oficial" del dilluns, 13 d'agost, han satisfet la meua natural curiositat i m'ha plagut un gran manera que, per bé que molt per damunt, hi sigui dit quelcom referent a lluita anticancerosa.

Confesso que, per raons diverses, temia que, ara com ara, fós del tot oblidat un tant important aspecte de la feina a fer, ja que des del lliurament de la Ponència feta pel Sindicat—en la que amb molt de gust vareig colaborar—i de la remesa d'una altra Memòria que ens fou sol·licitada per l'ex conseller de Sanitat Sr. Jover, el qual ens féu l'honor de visitar el nostre Servei, no havíem sabut reconèixer cap altre indici de què el Departament de Sanitat s'ocupés de la lluita anticancerosa, cosa que, si com a metge em sabia greu, com a cap del Servei de lluita contra el càncer més important de Catalunya pel nombre de malalts anualment assistits, arribava francament a preo-par-me. Tan convençut estava de què de moment no havia estat tinguda en compte aquella lluita, que estimant que això era una equivocació i un mal per a Catalunya i desitjant per altra banda llevar tot caràcter personal a la gestió, havia parlat amb a'tres persones a les quals també interessa fonament aquest aspecte, de la conveniència d'anar a trobar i convèncer a tothom que fós precís, de la necessitat de no oblidar-lo en organitzar la feina a fer pel Departament de Sanitat de Catalunya. Les declaracions esmentades em retornen la tranquil·litat i em permeten aplaudir al Conseller titular.

Em proposo en aquestes notes assenyalar ço que s'ha fet a Catalunya referent a aquesta lluita anticancerosa, que no és pas poca cosa: ço que manca fer, i que és el que, al nostre entendre, correspon al Departament de Sanitat de Catalunya. Començarem per l'aspecte fonamental, que és el de l'Educació social enfront al Càncer.

Educació social enfront al Càncer.—Atenent-nos als nostres records, la primera manifestació important d'actuació educadora social, fou la publicació de la Cartilla popular del Crac, feta per la benemèrita A. i L. de C. M., a iniciativa del llavors President de la mateixa l'illustre Dr. E. Ribes i Ribes. El text d'aquesta Cartilla és degut al mateix Dr. Ribes, al Dr. Peyrí, als Drs. Gallart i Suñer i Medan i el que subscriu. Se'n tiraren 100,000 exemplars i, sota la direcció del que això signa, fou repartida a bon nombre de Societats de Catalunya i portada per mi personalment als serveis dels Hospitals de la Sta. Creu i Clínic, que comptaven amb Dispensari, per a ésser distribuïda a les persones consultants. Alguns dels Serveis de l'Hospital de la Santa Creu la repartiren amb interès, i nosaltres encara l'anem repartint. Al Clínic toparen amb dificultats pel fet d'estar escrita en català i patir aleshores els temps de Dictadura.

L'any 1925, s'inicià una campanya de conferències d'educació popular, organitzades pel que subscriu i donades a Barcelona, Sabadell, Reus, Poble Nou, Lleida i Vilafranca, pels Drs. Ribes i Ribes (E.), Peyrí (J.), Pujol i Brull, Gallart, Carrulla i nosaltres. Totes aquestes conferències foren ilustrades amb projeccions i s'hi repartia en acabar la Cartilla esmentada. Tenim notícies d'una conferència donada per la Dra. Quadres Bordes. El Dr. Petit publicà una sèrie d'articles i donà també alguna conferència, però els seus treballs més que orientats vers l'educació popular, anaven